

Aan de voorzitter en leden van
Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	VTH	Behandeld	M. Buring
Ons kenmerk	DOC-00406282	Telefoon	+31 6 21 58 70 18
Uw kenmerk	-	Maastricht	24 januari 2023
Bijlage(n)	1	Verzonden	25 januari 2023

Onderwerp Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen.

Van het lid : mevrouw L. Schuurding
Fractie : PvdA
Inzake : uitstoot stikstof Rockwool

Inleiding

Naar aanleiding van het artikel van Follow the Money met als titel “Steenwolfabriek in Roermond mag van de provincie twee keer zoveel stikstof uitstoten als andere fabrieken” zijn door de PvdA, SP en PvdD diverse vragen gesteld. Voor een goede begripsvorming en ter verduidelijking van onze antwoorden is onderstaande achtergrondinformatie van belang.

Steenwol is niet van glas.

De woorden steenwol en glaswol lijken op elkaar en de producten zijn beide isolatiematerialen, Maar er zijn belangrijke verschillen die voor de beantwoording van de gestelde vragen relevant zijn om te weten. Vanwege hun mechanische weerstand hebben steenwolproducten onder belasting vaak maar een geringe vervorming, wat voor een aantal toepassingen noodzakelijk is. Producten van glaswol zijn slap en te comprimeren. Mede bepalend voor dit verschil is de hoeveelheid bindmiddel dat nodig is om de vezels van steen of glas aan elkaar te lijmen. Steenwol heeft meer bindmiddel nodig dan glaswol. Bij de productie van steenwol komen daarom meer luchtmissies uit het bindmiddel vrij dan bij glaswol. Rockwool in Roermond maakt voornamelijk zware producten, allemaal op basis van steenwol. De isolatie die Saint-Gobain Isover in Etten-Leur maakt, is van glaswol en dat zijn lichtere producten. Twee verschillende processen dus, die weliswaar veel op elkaar lijken, maar zich qua bindmiddelengebruik duidelijk verschillend zijn.

Een installatie met een omvang als de installatie bij Rockwool is een zogenaamde IPPC-installatie, waarvoor regelgeving geldt op basis van de Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE). De maximaal te vergunnen uitstoot wordt bepaald door Europees afgestemde Best Beschikbare Technieken (BBT). Deze zijn voor verschillende productieprocessen vastgelegd in Europese referentiedocumenten (BREF's). In de desbetreffende BREF ('het maken van glas' uit 2013) staat voor de vormingsfase van minerale wol dat de ammoniakuitstoot tussen 30 en 60 mg/Nm³ mag zijn.

In het Schone Lucht Akkoord (SLA) hebben de in Nederland aangesloten partijen, waaronder de provincie Limburg, afgesproken dat ze streng gaan vergunnen. Dat betekent echter niet dat automatisch een uitstoot van maximaal 30 mg/Nm³ in de vergunning komt. De onderkant van de bandbreedte is het startpunt van het gesprek tussen het bevoegd gezag en het desbetreffende bedrijf, in dit geval de provincie en Rockwool. Het bevoegd gezag gaat niet (meer) automatisch akkoord als het bedrijf in de vergunningaanvraag een uitstoot aan de bovenkant van de bandbreedte aanvraagt. Het bedrijf moet onderbouwen waarom een techniek waarmee een emissie-eis die meer aan de onderkant van de range ligt voor dat bedrijf niet haalbaar is. De uiteindelijke emissie-eis die in de vergunning komt te liggen kan dus ook bij streng vergunnen hoger liggen dan de onderkant van de bandbreedte indien het bedrijf heeft aangetoond dat deze niet haalbaar is.

Vraag 1.

Is het beleid van de provincie in het verlenen van dit type vergunningen anders dan bij andere provincies? Wat is volgens GS de reden dat de genoemde vergunning voor Saint-Gobain Construction products van de provincie Brabant wel een strengere ammoniakemissie eis bevat?

Antwoord.

Binnen de afwegingsruimte die een provincie heeft, maakt elke provincie zijn (aanvullende) beleid. Maar landelijk is de vergunningverleningen uniform.

Er is contact geweest met de Provincie Noord-Brabant en voor Saint-Gobain Isover blijkt het technisch haalbaar te zijn om voor ammoniak een eis van 50 mg/m³ te stellen in plaats van 60 mg/m³ die voor Rockwool geldt. Dus ook hier is geen sprake van een maximale norm van 30 mg/m³, zoals het artikel stelt. Bovendien laten beide bedrijven zich niet een op een met elkaar vergelijken zoals uit de algemene inleiding blijkt.

Vraag 2.

Waarom leidde de uitvoerige aandacht in 2020 er niet toe dat Rockwool zijn ammoniakuitstoot tot 30 mg/m³ moest reduceren?

Antwoord.

Hetgeen in het artikel gesteld wordt, over het rapport van adviesbureau Tauw, is onjuist. Over Rockwool vermeldt het Tauw rapport namelijk letterlijk: "Opgemerkt wordt dat het hier wel om een zeer actuele vergunning gaat, waarmee het de vraag is of het thans daadwerkelijk haalbaar wordt (de stikstofemissie red.) te reduceren ". Op dat moment was duidelijk dat een ammoniakuitstoot van 30 mg/m³ niet haalbaar was.

Vraag 3.

Hoe controleert de provincie de onafhankelijkheid van dit type rapporten? Aan wat voor eisen moeten dit soort rapporten voldoen?

Antwoord.

Wij zijn van mening dat onafhankelijkheid gewaarborgd is voor rapporten van gecertificeerde adviesbureaus die zijn aangesloten bij een branchevereniging die onafhankelijkheid als voorwaarde verbindt aan het lidmaatschap. Wij hebben dan ook geen reden te twijfelen aan de onafhankelijkheid van het adviesbureau in kwestie.

In regelgeving is opgenomen welke zaken beschreven en afgewogen moeten worden bij besluitvorming. Wij toetsen rapporten aan die vereisten en aan algemene kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) die wettelijk zijn vastgesteld.

Vraag 4.

Wat zijn de eisen die aan deze rapportage gesteld zijn? Zijn hier standaard voorwaarden voor?

Antwoord.

Aan de bedoelde rapportage worden geen specifieke eisen gesteld. Evenmin zijn er standaard voorwaarden voor. Enkel de in de vergunning uit 2020 van Rockwool gestelde eis is van toepassing. Te weten dat de rapportage de voortgang en inspanningen op het gebied van de ontwikkeling van een alternatief bindmiddel die zijn gedaan, moet omvatten. Ook wij hebben achteraf geconstateerd dat er tevens procesmatige eisen aan de rapportage gesteld hadden moeten worden. Dergelijke en uitgebreidere eisen zijn nu wel gekoppeld aan de recent opgelegde onderzoeksverplichting naar ammoniakreductie (zie antwoord op vraag 3).

Vraag 5.

Waarom is er door de provincie niet om zo'n uitgebreide kosten-batenanalyse gevraagd?

Antwoord.

Zoals in de algemene inleiding aangegeven, is Rockwool in Roermond een exceptioneel geval vanwege de zware producten van steenwol (in tegenstelling tot glaswol) die er geproduceerd worden. Dat stelt extra eisen aan het toe te passen bindmiddel in vergelijking met andere isolatiematerialen. Een uitgebreide kosten-batenanalyse gebeurt als er daadwerkelijk reductietechnieken mogelijk zijn. Uit vooroverleg was ons al duidelijk geworden dat technische maatregelen in dit specifieke geval er überhaupt niet zijn. Daarom was een uitgebreide kosten-batenanalyse niet zinvol en is volstaan met een globalere analyse op dit vlak.

Vraag 6.

Hoe kan het dat Rockwool deze uitzondering wel nog gekregen heeft?

Antwoord.

In tegenstelling tot wat wordt beweerd in het artikel, biedt de Europese regelgeving (Richtlijn Industriële Emissies) tot op heden nog steeds de ruimte voor het maken van uitzonderingen.

Vraag 7.

Deelt GS deze analyse?

Antwoord.

Nee, wij delen deze analyse niet. Zie voor een toelichting ons antwoord op vraag 5.

Vraag 8.

Hoe heeft de provincie op een andere manier wel gecontroleerd of de haalbaarheidsanalyse van Rockwool over lagere emissies klopt?

Antwoord.

Wij hebben de motivering van Rockwool gecontroleerd op basis van openbare literatuurgegevens over bindmiddelen en interne deskundigheid. Alsmede hebben wij daar advies over ingewonnen bij de wettelijke adviseurs, zoals de Inspectie Leefomgeving en Transport, de Veiligheidsregio en de gemeente Roermond.

Vraag 9.

Is hier een standaard procedure om rapporten te controleren die bedrijven inleveren bij hun vergunningsaanvraag? Zo ja, hoe ziet deze er uit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord.

Ja deze is er. Er wordt altijd een ontvankelijkheidstoets gedaan. Dit houdt in dat beoordeeld wordt of de aanvraag alle gegevens bevat die nodig zijn om tot een afgewogen besluit te komen. Procedure daarbij is altijd advies te vragen aan interne specialisten en aan de wettelijke adviseurs. Hierbij komt een toetsing op volledigheid en juistheid van de informatie nogmaals aan bod.

Vraag 10.

Als andere bedrijven het kunnen, waarom zij dan niet? Wat kan de provincie Limburg doen om hier afspraken over te maken met Rockwool?

Antwoord.

Zoals reeds in de inleiding aangegeven, is er een essentieel verschil tussen de producten steenwol en glaswol en het daarbij behorende productieproces. Niet alle bedrijven maken isolatiematerialen met een geringe vervorming zoals door Rockwool in Roermond wordt geproduceerd. Daarom is het appels met peren vergelijken als het om haalbare normen gaat.

In de loop van 2022 zijn wij gestart met gesprekken met Rockwool om tot emissieverlaging te komen. Want ook van Rockwool verwachten wij een bijdrage aan het oplossen van het stikstofprobleem. Dit heeft ertoe geleid dat wij Rockwool in november 2022 hebben verplicht te onderzoeken hoe de emissies van ammoniak te verminderen zijn. Een vergelijkbaar proces is voor fenol eveneens in gang gezet.

Overigens is kunnen externe factoren ook een rol spelen bij het (vertraagd) realiseren van reducties, zoals bijvoorbeeld een benodigde 380 KV aansluiting.

Gedeputeerde staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Aan het College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 6 december 2022

Betreft: uitstoot stikstof Rockwool

Geacht College,

Op 6 december lazen wij het artikel "Steenwolfabriek in Roermond mag van de provincie twee keer zoveel stikstof uitstoten als andere fabrieken" van Follow the Money.¹

"Steenwolfabrikant Rockwool is de op twee na grootste uitstoter van ammoniak in Nederland. Hoewel concurrenten al jarenlang schonere technieken gebruiken, claimt het bedrijf dat het technisch en economisch niet haalbaar is om minder stikstof uit te stoten. Rockwool verwijst hierbij naar een rapport dat naar eigen zeggen 'onafhankelijk' is, maar ten dele door het bedrijf zelf lijkt te zijn ingestoken en bovendien 'summier' is onderbouwd."

In februari 2020 verleende de provincie Limburg Rockwool een omgevingsvergunning om, nét in lijn met de Europese normen, maximaal 60 mg/m³ ammoniak uit te stoten. We weten allemaal dat sinds 2019 stikstof uitstoot een groot probleem dossier is. We willen allemaal dat alle economische sectoren bijdragen aan de oplossingen hiervoor. Wij zijn blij te lezen dat GS al actie onderneemt en wilt kijken hoe de uitstoot alsnog omlaag kan worden gebracht. Toch roept dit artikel bij onze fractie de volgende vragen op:

1. Is het beleid van de provincie in het verlenen van dit type vergunningen anders dan bij andere provincies? Wat is volgens GS de reden dat de genoemde vergunning voor Saint-Gobain Construction products van de provincie Brabant wel een strengere ammoniakemissie eis bevat?

Het artikel haalt het rapport van adviesbureau Tauw aan over stikstofemissie in de Limburgse industrie. Hierin wordt gesteld dat de provincie reeds uitvoerige aandacht heeft besteed aan manieren waarop Rockwool zijn uitstoot kon verminderen. Tauw concludeerde dat de provincie de ammoniaknorm voor Rockwool in principe twee keer zo streng kon maken, in lijn met het Schone Lucht Akkoord.

2. Waarom leidde de uitvoerige aandacht in 2020 er niet toe dat Rockwool zijn ammoniakuitstoot tot 30 mg/m³ moest reduceren?

Rockwool kreeg ook toestemming om dubbel zoveel fenol uit te stoten als de Europese normen toestaan. Om de provincie van de noodzaak hiervan te overtuigen, liet Rockwool een wetenschappelijk rapport opstellen door adviesbureau Royal HaskoningDHV. Op basis hiervan beargumenteerde Rockwool dat het technisch en economisch niet mogelijk was om aan alle de eisen te voldoen. Het artikel geeft aan dat de provincie Limburg nam de informatie uit het rapport van Royal HaskoningDHV

¹ <https://www.ftm.nl/artikelen/rockwool-ammoniakuistoot-limburg?share=4eHeF%2FTGYh0%2FrQmkZW%2FgprvrgH0prU9%2Fj%2FiG6vwVYuEU%2B3vXQiZ1mG5CdUPuxzcc%3D> (6 december 2022)

in 2017 en 2020 integraal over nam en akkoord ging met alle uitzonderingen die Rockwool aanvroeg. Het artikel verteld dat Rockwool zelf passages aan dit rapport zou hebben toegevoegd.

3. Hoe controleert de provincie de onafhankelijkheid van dit type rapporten? Aan wat voor eisen moeten dit soort rapporten voldoen?

De provincie ging in 2017 akkoord met de versoepelde fenolnorm, op één voorwaarde: een tweejaarlijkse rapportage waarin Rockwool de voortgang bespreekt. Deze memo's zijn vrij summier.

4. Wat zijn de eisen die aan deze rapportage gesteld zijn? Zijn hier standaard voorwaarden voor?

In het artikel zegt Keir McAndrew, van het internationale adviesbureau WSP, dat dit type uitzondering waarschijnlijk niet is toegestaan. Alleen in exceptionele gevallen en alleen als er een uitgebreide kosten-batenanalyse is gemaakt, kan een fabriek een uitzondering op de Europese normen krijgen en zo'n uitgebreide analyse is niet gemaakt.

5. Waarom is er door de provincie niet om zo'n uitgebreide kosten-batenanalyse gevraagd?

Daarnaast sloot de deadline om een uitzondering te vragen al in maart 2016. Rockwool deed de aanvraag eind juni 2017 en was dus flink te laat.

6. Hoe kan het dat Rockwool deze uitzondering wel nog gekregen heeft?

Volgens milieurechtadvocaat Janina Hamann had dit allemaal veel beter moeten. Volgens haar had de provincie Rockwool moeten vragen om offertes en prijslijsten van bindmiddelleveranciers om te zien dat zoiets financieel onhaalbaar is. Ook ontbreekt een professioneel ecologisch rapport en de onderbouwing waarom een alternatief bindmiddel "economisch niet verantwoord is. Ook geeft ze aan dat het rapport geen bronvermeldingen bevat.

7. Deelt GS deze analyse?
8. Hoe heeft de provincie op een andere manier wel gecontroleerd of de haalbaarheidsanalyse van Rockwool over lagere emissies klopt?
9. Is hier een standaard procedure om rapporten te controleren die bedrijven inleveren bij hun vergunningsaanvraag? Zo ja, hoe ziet deze er uit? Zo nee, waarom niet?

De Europese normen voor de steenwolindustrie zijn 10 jaar oud, maar Rockwool kan ook verduurzamen zonder strengere normen.

10. Als andere bedrijven het kunnen, waarom zij dan niet? Wat kan de provincie Limburg doen om hier afspraken over te maken met Rockwool?

In afwachting van uw beantwoording in de daarvoor gestelde termijn.

Met vriendelijke groet,

Lianne Schuurin